

ישראל ראבאן

א געשיכטע מיט א פֿערד

צוויי חדשים זענען מיר געלעגן אויף דער קאמפליניע פֿון פּויליש-באַלשעוויסטישן פֿראַנט אין וויסרוסלאַנד ; פֿאַרהילט איבער קאַפּ און פֿיס אין אַ פֿאַרהאַרטעוועטן, פֿאַרפֿרוירענעם שניי, געלעגן אין די שוואַגריבער, געדרימלט פֿון מידקייט, נישט-רירעוודיקייט, אומבאַוועגלעכקייט און פֿוילקייט ; געקוקט אין הימל, אין דער לופֿט, ווי די זון גייט ווידער אויף און גייט ווידער אונטער אויף ווייסן, בלייבן, אין אייז און שניי פֿאַרקאַוועטן פֿעלד און סטעפּ פֿון אומעטיקן וויסרוסלאַנד. פֿון צייטפֿאַרטרייב לאַנגווייליקייט און פּוסטקייט געפּינטלט מיט די אויגן צו די קראַען, וואָס זענען געשטאַנען איבער אונדז אין דער הייך, אויף דער ערד, און געשאַרט, געגראָבן, געטוקט מיט די דינע פֿיסלעך און שוואַרצע שנאַבלען אין דעם אַפּפֿאַל פֿון עסנוואַרג, וואָס יעדער האָט פֿון שוואַגרויב אַרויסגעוואָרפֿן, און געצילט מיט די שאַרפֿע, כיטרע בליקן - אויף עפעס געוואַרט, געוואַרט, נישט אַפּטרעטנדיק פֿון אונדז...

יעדער איינציקער זעלנער האָט געהאַט זיין קראַ - זיין שומר. מאַדנע! זי האָט אַ מאַל אין דער קאַלטער לופֿט אַ פּאַטש געטון מיט די שוואַרצע פֿליגל, אויסגעקראַקעט עפעס אין דער בלייכקייט פֿון שנייפֿעלד און אַוועקגעפֿליגן, אַבער באַלד צוריק געקומען און ווידער זיך געשטעלט אויפֿן זעלבן אַרט, וואָס פֿריער, און געוואַרט, געוואַרט!

צי קען מען זיך פֿאַרשטעלן, ווי שרעקלעך עס איז צו האָבן נעבן זיך סיי טאַג, סיי נאַכט, ביי זונאוּפֿגאַנג און אונטערגאַנג אַלס שומר אַ שוואַרצע קראַ מיט אַ שוואַרצן דינעם שפיציקן שנאַבל, מיט כיטרע, קליינע פֿאַררעטערישע, פֿאַלשע, טונקעלע אויגן - אַ קראַ אַלס שומר, אַלס מאַדנעם, פֿאַלשן, געהיימען שומר פֿון טויט?

איך האָב אַ סך יאָרן פֿון מיין לעבן פֿאַרברענגט אויפֿן דאַרף און נאָך קיין מאַל נישט געזען און געהערט דערצייילן פֿון גרייזגראַע פּויערים, אַז אַ קראַ זאָל זיך צוגעווינען צו אַ מענטש און זיך נישט וועלן שיידן מיט אים.

איך בין אַ בלאַסער, אַ ציטערדיקער און אַ בלוטאַרעמער. ביז פֿערצן יאָר האָב איך געגלייבט אין שדים און רוחות. מיין מאַמע האָט מיר אַנגעטון ווייסע קליידער, אַ סגולה, איך זאָל נישט שטאַרבן יונג, ווי מיין אַפּגעשיידטע שוועסטערלעך און ברידערלעך. מיין טאַטע האָט מיר אַנגעזאַגט, איך זאָל נישט גיין נעבן אַן אַרט, וווּ עס געפֿינט זיך אַ קירכע, אַ צלם און אַ קראַ. און מיין בלוט האָט איינגעזאַפּט די פֿינדשאַפֿט צו קירכעס, צלמים און קראַען. אַז איך האָב קליינערהייט געזען, ווי אַ יינגל מאַכט מיט אַ שטעקן אַ צלם אין זאַמד, האָב איך צו אים נישט גערעדט יאָרן, זיך דערווייטערט פֿון אים און נישט געוואַלט האָבן מיט אים צו טון.

דאָס וואַרטן פֿון די קראַען נעבן אונדז האָט איינגעהויכט אין אונדזערע נשמות אַ געהיימע, אומפֿאַרשטענדלעכע, מורא. מיר האָבן זיך נישט געשראַקן פֿאַרן טויט און פֿאַר די קראַען האָבן מיר מורא געהאַט.

די פֿרעסט זענען געווען אומגעהייער שטאַרק, ברענענדיק, סמאַליענדיק. די לופֿט האָט געשטאַכן ווי מיט שפיצן פֿון מעסערס. עס איז שווער געוועזן די ברוסט אויפֿצוהייבן און צו אַטעמען. האָט ווער אַ ביסל וואַסער פֿאַרגאַסן אויף דער ערד, איז עס גלייך פֿאַרוואַנדלט געוואָרן אין אייז. דער פֿאַרבלאַזער הימל האָט אויסגעזען ווי אַ פֿאַרפֿאַנצערטער און אונדזערע שטימען האָבן אַפּגעקלונגען מיט אַ שאַרפֿן, מעטאַלענעם ווידערקלאַנג, ווי זיי וואַלטן זיך אַנגעשלאָגן אין ווענט פֿון שטאַל און בעטאָן.

מען האָט געבעטן : קאַמף, באַוועגונג, אויפֿלידערונג, מאַן קעגן מאַן, צוזאַמענשטויס! דאָס בלוט אין די אַדערן איז געוואָרן שווער ווי בליי. די ביקסנשאַסן האָבן זיך געשיט אין אונדזערע אויערן ווי שרויט. ענדלעך אין אַן אַוונט, ווען די פֿינצטערקייט גליטשט זיך אַראָפּ אויף בלייבן פֿעלד, האָט אַ קול, שיכור פֿון אויפֿגעצונדענעם בלוט, אַפּגעהילכט אין די אַקאַפּעס :

אַטאַקירן, ברידער!... העי - האָ!... שטורעם, ברידער!
מיר זענען אַרויס פֿון די גריבער. געלאָפֿן, געלאָפֿן. געלאָפֿן אין דער נאַכט אַריין און גאַרנישט געזען. אַ קאַנאַנאַדע פֿון פֿייערדיקע אויפֿגעפּלאַצטע שראַפּנעלן- און האַרמאַטן-קוילן האָט געגאַסן אין דער פֿינצטערקייט פֿון דער נאַכט מיט פֿלאַמענדיקן רעגן און אויפֿגעטרייסלט די לופֿט און די ערד. מיר האָבן גאַרנישט געזען און געלאָפֿן.

מיט איין מאַל האָבן פֿאַר אונדזערע אויגן געטאַנצט שוואַרצע צאַפּלענדיקע, קליינע מענטשעלעך - ליאַלקעס, וואָס זענען פֿון רגע צו רגע געוואַקסן, גרעסער געוואָרן. באַלד זענען אַנגעקומען אַנטקעגען ווילדע, צעמאַרשטשעטע, פֿאַרפֿלאַמטע, אויסגעקרימטע פּינמער מיט וואַנזיניקע בליקן און פֿאַרקריצטע ציין, צווישן וועלכע עס האָבן ביי אַ סך געבליצט בלאַנקענדיקע, גלאַנצנדיקע באַגעטן. געשרייען האָבן געטויבט, שטילעטן האָבן געבלישטשעט און האַרמאַטן האָבן געדונערט און געשפיגן מיט שטיקער פֿייערדיקער לאַווע. מיט איין מאַל : שטיל, קיין הויך. קיין מענטש. קיין בראַנד. איך געדענק נישט וואָס עס איז געשען. איך געדענק בלויז דאָס :

ווען איך האָב מיך אויפֿגעכאַפּט אויף דער קאַלטער פֿאַרפֿרוירענער ערד איז געווען שטיל און פֿינצטער. בלאַער שניי און שוואַרצע נאַכט אויף פֿעלד און סטעפּ.

אָ טויבער ווייטיק האָט מיר געריסן דעם לינקן פֿוס. עטלעכע טויטע מיט פֿאַרגלייזטע אויגן זענען פֿאַרביי
מיין בליק. דער ווייטיק האָט מיך געמאַכט אין זיי פֿאַרגעסן. איך האָב געשטאַמפט, געטרעטן אויף דער
געפֿרוירענער, אַיזיקער ערד און אונטערגעהאַקטער, אַ וואַקלדיקער, אַ שיכורער.
אַז איך האָב מיך גוט אַראָפּגעבויגן האָב איך געזען, ווי אויף מיין פֿוס הענגט אַ בלוטיקער, רויטער
האַרטער צאַפֿן, ווי עמעצער וואָלט מיר דורכן פֿוסגעביי אַדורכגעהאַקט אַ ריזיקן נאַגל.
עס איז געוועזן שטיל און פֿינצטער. איך בין געגאַנגען אַ שעה, צוויי און דערפֿילט, אז די פּוחות פֿאַרלאָזן
מיך און אַט-אַט פֿאַל איך אַנידער אויף דער ערד. דער פֿראַסט איז נאָך אַלץ געוועזן ברענענדיק און
סמאַליענדיק, נאָך שטאַרקער ווי ביי טאַג. איך בין געגאַנגען, נישט וויסנדיק ווהיין. אַ שוידער האָט
אַדורכגענומען מיינע ביינער. איך האָב געביסן די ליפֿן פֿון קעלט און געציטערט, געטרייסלט זיך און
געקלאַפט אַ צאַן און אַ צאַן. די געפֿרוירענע, אַפּגענומענע הענט האָב איך אַריינגעשטעקט צווישן מיינע פֿיס,
נעבן בויך, זיי צו דערוואַרעמען, און מיט אַ געדעמפֿט, פֿאַרצערט, פֿאַרצווייפֿלט, יסורימדיק קול האָב איך
גערופֿן אין דער נאַכט אַריין:

- האָ-לאָ - או-או-או - ווער-גייט? - האָ-לאָ - אַ-אַ! ווער-גייט?
קיי מענטש און קיי הונט האָט נישט געענטפֿערט אין דער ווייטיקייט פֿון סטעפּ. קייין שאַרף, קייין ריר,
קייין שמער פֿון מענטשלעכע טריט און קייין הויך פֿון לעבעדיקן אַטעם, און קייין שיין, קייין ליכטל פֿון אַ
מענטשלעכן יישוב, אַ דאָרף, אַ כאַטע, אין דער ווייטיקייט פֿון מיין אויג. כּי האָב מיך ווייטער געשלעפט, מיך,
פֿאַרחלשט, און פּוחות, מיט פֿאַרטריקנטע ליפֿן און אַ לעדערנעם גומען.
- אַך, ווען איך קען ערגעץ אַנוואַרעמען מיין לייב!... בלויז אַ ברענענדיקע קויל, אַ ביסל וואַרעמקייט
אויפֿצולאָזן דאָס פֿאַרפֿרוירענע בלוט... אַך, מער גאַרנישט, ווי אַ ביסל אַנוואַרעמען זיך!...
אַט, נאָך אַ פֿאַר טריט און איך זינק אַנידער אַ פֿאַרפֿרוירענער אויף דער ערד. מיינע קני האָבן זיך געבויגן
און מיין גוף האָט זיך געוואַקלט אויף זיי.

- וווּ איז ערגעץ אַ שטאַט? וווּ איז ערגעץ אַ דאָרף, גרויסער גאַט?
בלויז האַרטע, ווינטערדיקע פֿינצטערקייט האָט געגלעט מיין בליק און דער פֿראַסט האָט געסמאַליעט און
געברענט, ווי ער וואָלט אַדורך מיינע קליידער און געגלעט מיין נאַקעט לייב מיט קאַלטע, שטאַלענע צונגען.
- אַ ביסל וואַרעם וואַסער... איך פֿאַל... די קעלט שליידערט מיך צו דער ערד, ווי אַ געפֿרוירענעם פּויגל פֿון
בוים... איך פֿאַל!...

פּלוצלינג האָבן מיינע פֿיס זיך אַנגעשלאָגן און עפעס אַ שווערער, גרויסער, ריזיקער זאַך. איך בין
אומגעפֿאַלן. ווי אַן אויסגעהונגערט קינד דערשפּירט אין דער נאַכט דעם ריח פֿון דער מאַמעס ברוסט, אַזוי
האָב איך דערשפּירט וואַרעמקייט... איך האָב געטאַפט מיט די הענט, מיט די פינגער, און באַרירט עפעס
זיידנס, ווייכס און וואַרעמס.

- אַ! - האָט זיך פֿון מיין מויל אַרויסגעריסן אַ געשריי פֿון פֿרייד - און שווער און אומגעלומפּערט און חייש
בין איך אַרויפֿגעפֿאַלן אויף דער זאַך, ווי אויף אַ וואַרעמער, ווייכער שויס.
אַז איך האָב מיך אַנגעשטרענגט און גוט אַינגעקוקט, האָב איך געזען, אַז איך ליג אויף אַן אומגעוויינלעך
גרויסוויקסיק, ריזיק שלעפֿפֿערד פֿון בעלגישן מין. פֿון פֿערדס האַלב געפֿנטן פּיסק איז אַראָפּגעאַנגען אַ
גרויסע מאַסע פֿאַרפֿרוירן שוואַרצע רויט בלוט, וואָס האָט זיך אַנגעהויבן ברייט, זיגזאַגיק,
קאַלטענעוואַטע, און צום סוף זיך געענדיקט שפּיציק, צאַפּנאַרטיק, ווי אַ דרייעקיקע באַרד פֿון אַ קיסר פֿון
אַשור. דאָס פֿערד האָט נאָך געלעבט, געזיפֿצט און געאַטעמט מיט די לעצטע אויסשעפּנדיקע קרעפֿטן.
איך האָב זיך געדריקט, געוואַרפֿן זיך, איבערגעדרייט זיך ווי אַ משוגענער, פֿון איין זייט אויף דער
אַנדערער אויף דעם פֿערד און געשלונגען וואַרעמקייט מיטן מויל און מיט די נאַזלעכער. דאָס פֿערד,
דערפֿילנדיק אויף זיך די מאַסע פֿון מייין קערפּער, האָט אַ שוואַכן, געבעכדיקן, מאַכטלאָזן קרעכץ געטון.
איך האָב אַרונטערגעשטעקט אונטער דעם פֿערדס פּאַכוועס מיין פֿאַרבלוטיקטן, פֿאַרווונדעטן פֿוס, און אויף
זיין וואַרעמען בויך אַרויפֿגעלייגט מיין קאַלט געפֿרוירן פּנים און זיך געפרעסט, געטוליעט אין זיין פֿעל. מיר
איז אַבער נאָך אַלץ קאַלט געוועזן. איך האָב געציטערט און געמיינט אַז איך קום אום פֿון פֿראַסט.
מיט איין מאָל איז מיר אַינגעפֿאַלן אַ ווילדער געדאַנק, וואָס האָט מיך געמאַכט אויפֿציטערן. איך האָב אַ
געשריי געטון מיט דער מאַדנער, וואַנזיניקער פֿרייד פֿון אַ געראַטעוועטן פֿון טויט.

איך בין שנעל אַפּגעשפּרונגען פֿון פֿערד אויף אַ טראַט, אין איין האַסטיקן אַטעם אַרויסגעצויגן מיין
קאַראַבין-מעסער און - טראַך!
מיט אַ געוואַלדיקן אימפעט, מיט פֿאַרקריצטע ציין האָב איך אַריינגעזעצט דאָס מעסער אין דעם פֿערדס
בויך. דאָס מעסער איז אַריין ביז צום הענטל.
- אוי! - האָט אַן אַפּגעהאַקט, טיף מענטשלעך געשריי פֿון אַן אונטערגעהאַקט מענטשלעך לעבן אַ פֿיף
געטון אין דער לופֿט.

ניין! איך גלייב נישט, אַז אַ שטאַרבנדיק פֿערד זאָל קענען אַזוי טיף מענטשלעך שרייען! ניין, איך גלייב עס
נישט!
אַפּשר בין איך עס געווען דער, וואָס האָט אַרויסגעגעבן דעם לעצטן טויטגעשריי פֿאַר דעם פֿערד, וואָס איך
האָב אליין דערמאָרדעט?
אַפּשר האָב איך אליין אַרויסגעגעבן דעם לעצטן געשריי פֿאַר אַ שטאַרבנדיק באַשעפֿעניש, וואָס האָט שוין
נישט געהאַט קיין כּוח צו שרייען?

אַ שטראָם פֿון געדיכטן וואָרעמען בלוט האָט אַ פֿלייץ געטון אויף מיר ; אַ לאַשטשענדיקע וואָרעמקייט, אַ גלעטנדיקע, אַ ווייכע, אַ שווערע, האָט געשטראָמט אויף מיין הענט, וואָס האָבן געהאַלטן אין פֿאַרקוועטשטע פֿויסטן דאָס קאַראַבין-מעסער. די וואָרעמקייט האָט געשטראָמט אויף מיין ברוסט, אויף מיין פנים און אויף מיין האַלדז. מיט דער פֿאַרביסענער עקשנות פֿון אַ רויב-חיה, מיט פֿאַרשלאַפֿענע ליפֿן און מיט דער לעצטער קראַפֿט האָב איך מיטן מעסער, מיט די הענט און מיטן גאַנצן קערפּער געריסן דעם פֿערדס בויך און אַרויסגעפֿליקט פֿון אינעווייניק זיינע געדערעם. פֿאַר מייןע אויגן האָט געבלענדט אַ רויטע פֿינסטערניש. דעם פֿערדס בלוט האָט רויט געמאַכט די נאַכט. איך האָב אָבער דעמאָלט נישט געוואָסט, וואָס אַזוינס איז בלוט. כּיהאַב געשניטן, געריסן און געפֿליקט די אינגעוויידן פֿון פֿערדס בויך און זיי אַוועקגעוואָרפֿן נעבן מיר. עס איז אַוועק אַ צייט.

איך בין געוואָרן באַדעקט מיט קאַלטן שווייס און אויסגעווייקט אין בלוט. דעם פֿערדס בויך איז ענדלעך געוואָרן לער און פּוסט. איך האָב אַ שפּרונג געטון פֿון שִׁמְחָה, זיך אַיינגעקאַרטשעט, אויסגעצויגן אויף דער ערד און אַיינגעקראַכן אין פֿערדס בויך. מיר איז געוועזן וואָרעם, גוט וואָרעם!

עס איז מיר געוועזן באַקוועם אין דעם גרויסן, גערוימען בויך פֿון פֿערד. כּיהאַב זיך געלייגט אויף אַ זייט און שנעל און מיד אַיינגעשלאַפֿן מיט אַ שווערן שלאָף... אַז איך האָב מיד אויפֿגעכאַפט איז שוין די זון געשטאַנען אין מזרח-טייל פֿון קאַלטן, פֿראַסטיקן הימל, אַ דרייסטע, ווי אַ זעלנער אויף אַ ניי אַיינגענומען לאַנד. וועלנדיק אַרויסקריכן פֿון פֿערדס בויך האָב איך דערשפּירט אַ שווערקייט, ווי איך וואָלט געווען צוגעקלאַפט צו די אינערווייניקסטע ווענטלעך פֿון פֿערדס לייב. איך האָב מיד אַ וואָרף געטון און באַפֿרייט געוואָרן.

אַ קאַלטער, שאַרפֿער, ציינערדיקער ווינט צוזאַמען מיט אַן אויסטערלישן, ברענענדיקן פֿראַסט האָט מיד אַרומגענומען, ווי אין אַייזערנע אַרעמס. פֿון קעלט בין איך געבליבן שטיין, ווי עס וואָלט נישט מעגלעך געווען צו שטעלן אַ טראָט. איך האָב צעשפּרייט די הענט און דאָ האָב איך געזען דאָס שרעקלעכסטע, וואָס איך האָב נאָר געקענט דערזען :

איך בין געווען אַיינגעפֿרוירן אין דער ערד. פֿון קאַפּ ביז פּיס אַיינגעהילט אין בלוטיקן, רויטן פּאַנצער פֿון פֿאַרפֿרוירן באַרדאָ רויט בלוט. די הענט האָב איך נישט געקענט אַראַפּלאָזן. זיי זענען געווען צעשפּרייט. מייןע פּיס האָבן געקלעפט צו דער ערד, און אויסגעזען האָב איך ווי אַ צלם. גאַט מייןער! איך בין געווען אַיינגעוואַקסן אין דער ערד, ווי אַ רויטער, בלוטיקער צלם! איך - אַ בלוטיקער, רויטער צלם, וואָס שטעקט אין דער ערד. איך - אַ בלוטיקער צלם אויף אַ ווייסרוסישן סטעפּ! עס איז געווען שוידערלעך, שרעקלעך און גייסטערהאַפֿט : אויף אַ ליידיק פֿעלד, וווּ עס איז ווייט נישט צו זען קיין סימן פֿון אַ מענטש, קיין שייַן פֿון אַ יישוב, שטיי איך - אַ פֿאַרפֿרוירענער, רויטער מענטשלעכער צלם!

איך בין געווען אַיינגעפֿאַרעמט אין האַרטן רויטן גלאַז פֿון אַ צלם! איך האָב געוואָלט שרייען און נישט געקענט ; איך האָב געוואָלט וויינען און נישט געקענט. איך האָב געפֿילט, אַז דער בלוטיקער צלם, וואָס האַלט מיד געפֿאַנגען און אַיינגעגראָבן אין דער ערד ווי אַ בויס, נאָגט לאַנגזאַם אויס מיין לעבן...

נאָענט פֿאַר מיר פֿון איין זייט איז געלעגן דאָס טויטע פֿערד מיט דעם אויפֿגעריסענעם בויך, פֿון וועלכן עס האָט זיך אַרויסגעוויזן דאָס היטל מייןס, וואָס איז געוועזן פֿאַרפֿרוירן אין בלוט. און פֿון דער אַנדערער זייט איז געלעגן דאָס אַרויסגעפֿליקטע בהמהשע האַרץ, לונגען, קישקעס, געדערעם, וועלכע זענען געווען פֿאַרדעקט מיט זילבערדיקן פֿראַסט, ווי אַ טויטן-ליילעך, און צווישן זיי ביידן אין מיטן איז געשטאַנען אַ לעבעדיקער, בלוטיקער צלם.

ווי אַזוי איז עס געשען, אַז איך, וואָס האָב קיין מאָל נישט געקענט צוזען, ווי מייןע חברים האָבן געפֿיניקט אַ קאַץ, זאָל מיט די אַייגענע הענט האָבן אויפֿגעשניטן דעם בויך פֿון אַ לעבעדיק פֿערד? דעם פֿערדס בלוט האָט גענומען שרייען אויף מיין לייב : עס האָט מיד געשטיקט, געפֿיניקט און דעם אַטעם אויסגעזויגן.

איך האָב מיד געפרוּווט אַ ריר טון - איך האָב נישט געקענט. איך בין געוועזן פֿאַרשטיינערט, פֿאַרשמידט, פֿאַרגלאַזט.

- אוי! - האָב איך אַ געשריי געטון ווי אַ קינד, וואָס וויל גיין און קען נישט. ווי אַ פֿאַרגליווערטע מצבה מיט אַ צלם פֿון מיר אַליין בין איך געשטאַנען אויפֿן ליידיקן, פּוסטן פֿעלד... מיט איין מאָל האָבן די פֿאַרגלייזטע אויגן פֿון דערהרגעטן פֿערד באַקומען לעבן און גענומען לאַכן פֿון מיר :

- מענטש!...! מענטש!...

דער קאַפּ האָט מיר אָנגעהויבן צו האַקן, די אויערן טויבן, און פֿאַר מייןע אויגן איז די ליכטיקייט פֿון טאָג פֿאַרוואַנדלט געוואָרן אין אַ געמיש פֿון פּינצטערקייט, שווינדלדיקער בלייכקייט און בלוט...

איך האָב גענומען דרימלען... פֿאַר די אויגן איז מיר געוואָרן פֿינצטער און די גאַנצע גרויסע וועלט איז געוואָרן נאַכט, גרויסע, טיפֿע, סאַמעטענע נאַכט... מײנע אויגן זענען מיר געוואָרן שווער און דער דרימל האָט מיך פֿאַרוויגט.

מיט דעם לעצטן כּוח פֿון אַ שטאַרבנדיקן האָב איך אַ טרייסל געטון מיט מײנע הענט און עס איז געשען מײן ווילן:

דער צלם האָט זיך צעבראַכן. מײנע הענט זענען באַפֿרייט געוואָרן; דערנאָך האָב איך מיט מײנע שוואַכע, פֿאַרבליבענע כּוחות גענומען מיר טיילן קלעפּ איבערן גאַנצן לײב, געשלאָגן מיך איבערן פנים, איבער די בריסטן, אין קאָפּ, און דאָס בלוטיקע אײז האָט זיך געבראַכן אויף מיר ווי שערבלעך.

ענדלעך בין איך אין גאַנצן באַפֿרייט געוואָרן. איך בין געוואָרן אויס צלם. דאָס פֿערד האָט געקוקט אויף מיר מיט פֿאַרגלייזטע לאַכנדיקע אויגן; געקוקט, ווי איך שלאָג מיך, טייל מיר קלעפּ און פֿייניק מיך.

אַן אינערלעכער כּוח האָט מיך געטריבן און איך בין אַנידערגעפֿאַלן צום טויטן פֿערד, געקניט פֿאַר אים און געבעטן פֿאַרגעבונג, געוויינט, געשריגן, און די האָר, די פֿאַרבלוטיקטע האָר, זיך געריסן פֿון קאָפּ...²

¹פֿון: "איך - אַ בלוטיקער, רויטער צלם" ביז דאָנען: פֿעלט אין דעם שפּעטערדיקן אָפּדרוק אין דער צײַטונג.
²אין דעם אָפּדרוק אין דער צײַטונג פֿעלט דער לעצטער פּאַראַגראַף.